

unesco

United Nations
Educational, Scientific
and Cultural Organization

Organisation
des Nations Unies
pour l'éducation,
la science et la culture

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Организация
Объединенных Наций по
вопросам образования,
науки и культуры

منظمة الأمم المتحدة
للتربية والعلم والثقافة

联合国教育、
科学及文化组织

42 C

42 C/74

18 Kasım 2023

Esas Metin: İngilizce

KÜLTÜR KOMİSYONU RAPORU

İÇİNDEKİLER

- Madde 3.1** 2024-2025 Taslak Program ve Bütçesinin görüşülmesi ve kabul edilmesi (42 C/5)
Bölüm II. A Temel Program IV – Kültür
- Madde 4.2** Kudüs ve 41 C/36 sayılı Kararın Uygulanması
- Madde 4.3** İşgal altındaki Arap topraklarında eğitim ve kültür kurumlarına ilişkin 41 C/51 sayılı Kararın uygulanması
- Madde 5.2** 41 C/ Karar 74'ün takibi ve kültür alanındaki UNESCO Sözleşmelerinden beklentiler
- Madde 4.22** Uluslararası Somut Olmayan Kültürel Miras Günü
- Madde 4.10** Uluslararası Kültürü Teşvik Fonu (IFPC) İdari Konseyi'nin Fonun kapatılmasına ilişkin kararının takibi
- Madde 7.5** 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin rapor
- Madde 7.6** 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin rapor
- Madde 7.7** 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin rapor
- Madde 4.4** Kategori 2 enstitüleri ve merkezleri - Latin Amerika'nın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Korunması Bölgesel Merkezi (Peru)

GİRİŞ

1. Yürütme Kurulu'nun raporu (216 EX/Karar27.IV) ve Adaylıklar Komitesi'nin tavsiyesi üzerine, Komisyonların 8 Kasım 2023 tarihli Ortak Toplantısında, Elia Del Carmen Guerra Jurado (Panama) Kültür Komisyonu Başkanlığına seçilmiştir.

2. Komisyon, 15 Kasım 2023 tarihli ilk toplantısında, Adaylıklar Komitesi tarafından Başkan Yardımcılıkları için sunulan teklifleri onaylamıştır. Aşağıdaki isimler oy birliği ile Başkan Yardımcısı olarak seçilmiştir:

Başkan Yardımcıları: Dita Limova (Çek Cumhuriyeti)

Juvener Mahilium-West (Filipinler)

Jean Paul Koudougou (Burkina Faso)

3. Komisyon daha sonra 42 C/COM.CLT/1.Prov.Rev.2 sayılı belgede sunulan çalışma takvimini kabul etmiştir.

4. Komisyon, 15 Kasım Çarşamba ve 16 Kasım Perşembe 2023 tarihleri arasında düzenlenen 4 (dört) toplantıda gündemindeki maddeleri incelemiştir.

5. Mevcut rapor, Komisyon'un sadece Komisyon Başkanı tarafından kabul edilmek üzere Genel Konferans'a sözlü olarak sunulacak olan tavsiyelerini içermektedir.

Madde 3.1 2024-2025 Taslak Program ve Bütçesinin Görüşülmesi ve Kabul Edilmesi
Kısım II. A: Temel Program IV - Kültür (42 C/5 Rev. Corr., 42 C/6 Rev.)

6. Komisyon, Birinci ve İkinci Toplantılarında Madde 3.1 kapsamında 2024-2025 Taslak Program ve Bütçesinin Görüşülmesi ve Kabul Edilmesi maddesini incelemiştir.

7. Görüşmeler sırasında 56 Üye Devlet temsilcisi ve 1 Gözlemci söz almıştır. Tartışmanın ardından, Kültür Komisyonu Genel Konferansa 42 C/5 Rev. Corr. belgesinin 05000. paragrafında yer alan karar taslağını değişiklik yapmadan kabul etmesini tavsiye etmiştir. Karar metni aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

1. Genel Direktöre:

(a) 2024-2025 döneminde, Orta Vadeli Strateji (41 C/4) çerçevesinde UNESCO'nun dört stratejik hedefine ve dokuz sonucuna katkıda bulunarak, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG)'nin gerçekleştirilmesini desteklemeye yönelik olarak Hedef 11.4 ve sürdürülebilir kalkınma için kültürün çapraz rolünü dikkate alarak Temel Program IV için eylem planını uygulamaya devam etmek;

(b) en az gelişmiş ülkelere (LDCs) ve gelişmekte olan küçük ada devletlerine (SIDs) özellikle dikkat ederek Afrika'nın ihtiyaçlarını ele almak, cinsiyet eşitliğini teşvik etmek, yerli halklar ve marjinal gruplar da dahil olmak üzere gençlerin ve toplumun en savunmasız kesimlerinin ihtiyaçlarını karşılamak için UNESCO'nun küresel önceliklerine katkıda bulunmak;

(c) Temel Program IV için eylem planının uygulanmasında Güney-Güney ve üçgen iş birliğine de başvurmak ve program uygulamasının her aşamasında Birleşmiş Milletler sisteminde yer alan diğer kurumları, uluslararası ve bölgesel kurumlar, şehir ağları, sivil toplum, akademi ve özel sektör ile ortaklıklar geliştirmeye devam etmek ve böylece:

(i) UNESCO'nun altı kültür sözleşmesini ve bunlarla ilgili Tavsiye Kararlarını uygulayarak ve Üye Devletlerin bu sözleşmelerin hükümlerini ulusal politika ve stratejilere dönüştürmelerini destekleyerek, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündeminin ele aldığı küresel zorluklara ve COVID-19 küresel salgınının tetiklediği küresel krize yanıt olarak kültürü ve yaratıcı ekonomiyi teşvik etmek, kültürel ve doğal mirası korumak;

(ii) Üye Devletlerin silahlı çatışmalar, afetler ve sivil huzursuzluklar da dâhil olmak üzere acil durumların kültür üzerindeki olumsuz etki ve sonuçlarına hazırlıklı olma ve bunları ele alma kapasitelerini güçlendirmek ve politika

tavsiyeleri, kapasite geliştirme ve teknik destek yoluyla kültür varlıklarının yasadışı ticaretiyle mücadeleyi geliştirmek;

(iii) Bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerdeki ağları güçlendirmek, hükümetler arası diyalog ve iş birliğini teşvik etmek suretiyle kültürün Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesine katkısının teşvik edilmesini, izlenmesini, ölçülmesini, kültürel politika ve stratejilerinin gözden geçirilmesini ve uyarlanmasını destekleyerek daha kapsayıcı, adil ve barışçıl toplumlar inşa etmek için mirasın ve yaratıcı ekonominin potansiyelinden yararlanmak;

(iv) Üye Devletlerin, özellikle kültürü eğitim pedagojilerine, müfredatına ve araçlarına entegre ederek kapsayıcı kaliteli eğitimi ilerletmek; diğer politika alanlarında kültürün çapraz rolünü güçlendirmek için sektörler arası iş birliği de dâhil olmak üzere çabalarını desteklemek; kültürel ve doğal mirasın korunmasının Üye Devletlerin iklim değişikliğini azaltma ve uyum politikalarına ve stratejilerine entegrasyonunu teşvik ederken iklim değişikliğinin kültür üzerindeki etkisini ele almak; açık, kapsayıcı ve çoğulcu toplumlar için UNESCO'nun yetki alanlarında ve özellikle dijital ortamda çeşitli kültürel ifadelerin yaratılması ve bunlara erişimin bir ön koşulu olarak insan haklarını ve temel özgürlükleri teşvik etmek;

(d) Bu amaçla, 2024-2025 dönemi için, Ödenek Kararında "Bölüm II. A - Temel Program IV – Kültür" altında belirtildiği üzere, tüm fon kaynakları altında entegre bütçe tutarının tahsis edilmesi.

2. Genel Direktörden:

(a) Temel Program IV'e ilişkin sonuç ve çıktılara ulaşmak için sektörler arası iş birliği de dâhil olmak üzere bu kararla yetkilendirilen çeşitli faaliyetleri uygulamasını;

(b) Genel Konferans tarafından kabul edilen programın yürütülmesi ve aşağıdaki sonuç ve çıktılara ulaşılması konusunda yönetim organlarına yasal raporlarda periyodik olarak rapor vermesini talep eder:

Sonuç 1 - Kapsayıcı ve eşitlikçi kaliteli eğitimin sağlanması ve herkes için yaşam boyu öğrenme fırsatlarının teşvik edilmesi;

Sektörler Arası Çıktı 1.IP1 - Üye Devletlerin eğitim kalitesini artırmak, yaratıcılığı beslemek ve kültürel çeşitliliğe saygıyı teşvik etmek için kapasitelerinin güçlendirilmesi;

Sonuç 5 - Miras ve kültürel ifadelerin çeşitliliğinin korunması ve teşvik edilmesinin geliştirilmesi;

Çıktı 5.CL1 - Üye Devletlerin somut mirası tanımlama, koruma ve yönetme kapasitelerinin güçlendirilmesi;

Çıktı 5.CLT2 - Üye Devletlerin kültürel varlıkların yasadışı ticaretiyle mücadele etme, iadesini ve eski haline getirilmesini teşvik etme, su altındaki kültürel mirası koruma ve müzelerin toplumlar için rolünü teşvik etme kapasitelerinin güçlendirilmesi;

Çıktı 5.CLT3 - Üye Devletlerin silahlı çatışma ve afet durumları da dâhil olmak üzere kültürü etkileyen acil durumlara daha iyi hazırlıklı olma, hafifletme ve müdahale etme kapasitelerinin güçlendirilmesi;

Çıktı 5.CLT4 - Üye Devletlerin ve toplulukların yaşayan mirası belirleme, koruma ve teşvik etme kapasitelerinin güçlendirilmesi;

Çıktı 5. CLT5 - Üye Devletlerin ve sivil toplumun kapasitelerinin, dinamik, kapsayıcı kültürel ve yaratıcı endüstriler aracılığıyla kültürel ifadelerin çeşitliliğini korumak ve teşvik etmek için güçlendirilmesi;

Çıktı 5.CLT6 - Üye Devletlerin kapasiteleri, yerel, ulusal ve bölgesel düzeylerde 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündeminin uygulanmasına kültürün katkısını teşvik etmek, izlemek ve ölçmek için güçlendirilmesi;

Sektörler Arası Çıktı 5.IP3 - Üye Devletlerin kapasiteleri ve farkındalıkları, kapsayıcı politikalar ve hedeflenen eylemler yoluyla Yerli bilgi, kültür ve dilleri korumak, muhafaza etmek ve teşvik etmek için güçlendirilmesi.

Madde 4.2 Kudüs ve 41 C/ Karar 36'nın uygulanması (42 C/16)

8. Kültür Komisyonu İkinci Toplantısında Madde 4.2'yi tartışmaya açmadan incelemiştir. Kültür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/16 belgesinin 24. paragrafında yer alan karar taslağını kabul etmesini tavsiye etmiştir. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

41 C/ Karar 36'nın yanı sıra Cenevre Sözleşmeleri (1949), Silahlı Çatışma Durumunda Kültürel Varlıkların Korunmasına Dair Sözleşme (1954) ve Protokolleri ile Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme (1972) hükümlerini, Ürdün'ün talebi üzerine "Kudüs'ün Eski Şehri ve Surları"nın Dünya Mirası Listesine (1981) ve Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesine (1982) kaydedilmesini ve UNESCO'nun kültürel mirasın korunmasına ilişkin tavsiye ve kararlarını hatırlatarak,

"Kudüs'ün Eski Şehri ve Surları"nın kültürel mirasının korunmasını amaçlayan işbu kararda yer alan hiçbir hususun, başta Kudüs'ün hukuki statüsüne ilişkin ilgili Güvenlik Konseyi kararları olmak üzere, ilgili Birleşmiş Milletler karar ve tasarruflarını hiçbir şekilde etkilemeyeceğini teyit ederek,

42 C/16 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

1. Genel Konferans kararlarına uygun olarak Kudüs'ün Eski Şehri'nin kültürel mirasının korunmasına yönelik sürdürdüğü çabalar için Genel Direktöre içten

- teşekkürlerini ifade eder ve Kudüs'ün Eski Şehri ve Surlarının kendine özgü karakterinin korunmasını etkileyen tek taraflı veya başka türlü engeller ve uygulamalar konusundaki endişelerini yineler;
2. Eski Kudüs Şehrinin kültürel mirasının korunmasına yönelik UNESCO Eylem Planına yaptıkları cömert katkılardan dolayı uluslararası bağışçılara teşekkür eder ve Üye Devletler ile uluslararası bağışçı topluluğuna, özellikle Eylem Planı bağlamında, Eski Kudüs Şehrinin kültürel mirasının korunmasına yönelik faaliyetleri bütçe dışı fonlar yoluyla daha fazla desteklemeleri çağrısında bulunur;
 3. Ürdün ve Norveç'in cömert mali katkısı ve koordinasyonu sayesinde El-Eşrefiye Medresesi'ndeki İslami El Yazmalarının Restorasyonu için El-Aksa Merkezi'nin geliştirilmesi ve Suudi Arabistan'ın cömert mali katkısı sayesinde El-Haram eş-Şerif İslam Müzesi'nin yenilenmesi ve yeniden canlandırılması başta olmak üzere Kudüs'ün Eski Şehri ve Surları'ndaki koruma, restorasyon ve eğitim faaliyetlerinin uygulanmasında kaydedilen ilerleme için Genel Direktör'e şükranlarını sunar;
 4. Kudüs'ün Eski Şehri ve Surları'nın "Eski Şehir ve surların her iki tarafında" İsrail tarafından yapılan arkeolojik kazı ve çalışmalarla ilgili endişeleri kabul eder;
 5. Genel Direktörü, Kudüs'ün Eski Şehri'nin üstün evrensel değerinin ve kendine özgü karakterinin korunması için ilgili taraflarla çabalarını sürdürmeye davet eder;
 6. Bu maddenin Yürütme Kurulunun 219. Oturumunun gündeminde yer aldığını hatırlatır;
 7. Ayrıca Genel Direktörü Genel Konferans 43. Oturumunda Kudüs'ün Eski Şehrinin kültürel mirasının korunmasına yönelik UNESCO Eylem Planının uygulanmasına ilişkin bir ilerleme raporu sunmaya davet eder ve bu maddenin Genel Konferans 43. Oturumunun gündemine alınmasına karar verir.

Madde 4.3 İşgal altındaki Arap topraklarındaki eğitim ve kültür kurumlarına ilişkin 41 C/51 sayılı Kararın uygulanması (42 C/17)

9. Kültür Komisyonu İkinci Toplantısında 4.3 maddesini tartışmaya açmadan incelemiştir. Kültür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/17 belgesinin 57. paragrafında yer alan karar taslağını kabul etmesini tavsiye eder. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

41 C/51 sayılı Kararın yanı sıra eğitim hakkıyla ilgili olarak İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 26. Maddesini, çocukların eğitim hakkının engellenmesiyle ilgili olarak Dördüncü Cenevre Sözleşmesinin 24, 50 ve 94. Maddelerini ve UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması Sözleşmesi (1972) ile Lahey Sözleşmesi (1954) ve Ek Protokollerini hatırlatarak,

42 C/17 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

Ayrıca UNESCO'nun herkes için eğitim hakkının yerine getirilmesine yardımcı olmak ve Filistinlilerin eğitim sistemine güvenli erişim ihtiyacını karşılamak üzere harekete geçmeye çağrıldığını hatırlatır,

Anıtların, sanat eserlerinin, el yazmalarının, kitapların ve çatışma durumunda korunacak diğer tarihi ve kültürel varlıkların korunması ve muhafaza edilmesine bağlı olarak,

1. 41 C/51 sayılı Kararın uygulanması amacıyla Genel Direktör tarafından sarf edilen çabaları destekler ve 2024-2025 Program ve Bütçesi çerçevesinde tam olarak uygulanmasını sağlamak (42 C/5); ve 2024-2025 Program ve Bütçesi (42 C/5) çerçevesinde tam olarak uygulanmasını sağlamak için mümkün olan tüm çalışmaların yapılmasını talep eder;
2. İlgili tüm Üye Devletlerin, hükûmetler arası kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin UNESCO'nun işgal altındaki Filistin topraklarındaki faaliyetlerine yaptıkları önemli katkılardan dolayı takdirlerini ifade eder ve bu çabalarında UNESCO'ya yardımcı olmaya devam etmeleri çağrısında bulunur;
3. Genel Direktöre bir dizi mevcut eğitim ve kültür faaliyetinin uygulanmasıyla ilgili olarak elde edilen sonuçlar için teşekkür eder ve kendisini son gelişmelerden kaynaklanan yeni ihtiyaç ve sorunları ele almak üzere UNESCO'nun Filistin eğitim ve kültür kurumlarına sağladığı mali ve teknik yardımı güçlendirmeye davet eder;
4. Ayrıca Genel Direktöre UNESCO'nun Gazze Şeridi'ndeki duruma müdahalesi ve Üye Devletler ile bağışçıların cömert mali desteğiyle hayata geçirilen girişimler için teşekkür eder ve Genel Direktöre Kurumun yetki alanları dâhilinde erken toparlanma programını daha da genişletmesi çağrısında bulunur;
5. Kültürel ve doğal miras ile kültür ve eğitim kurumlarına zarar veren her türlü eylemin yanı sıra Filistinli ve diğer tüm okul çocuklarının ve öğrencilerin sosyal dokularının ayrılmaz bir parçası olmalarını ve eğitim haklarını tam olarak kullanmalarını engelleyen her türlü engelden duyduğu sürekli endişeyi ifade eder ve bu kararın hükümlerine uyulması çağrısında bulunur;
6. Genel Direktörü, Filistin arkeolojik alanlarının ve kültürel mirasının yeniden inşası, rehabilitasyonu ve restorasyonu lehindeki faaliyetlerini güçlendirmeye devam etmeye teşvik eder;
7. İsrail-Filistin diyalogunu teşvik eder ve Arap-İsrail barış görüşmelerinin başarıya ulaşacağı ve UNESCO Anayasası ve Birleşmiş Milletler'in bu konudaki kararları, özellikle de ilgili Güvenlik Konseyi kararları uyarınca adil ve kapsamlı bir barışın hızla sağlanacağı umudunu ifade eder;
8. Ayrıca Genel Direktörü aşağıdaki hususlara:
 - (a) İşbu kararın ilgili hükümleri uyarınca işgal altındaki Suriye Golan'ının insani, sosyal ve kültürel dokusunu korumak için sarf ettiği çabaları sürdürmeye,
 - (b) İşgal altındaki Suriye Golan'ındaki eğitim ve kültür kurumlarına uygun müfredat sunmak ve daha fazla hibe ve yeterli yardım sağlamak için çaba sarf etmeye davet eder.
9. Bu maddenin Yürütme Kurulu'nun 219. Oturumunun gündeminde yer aldığını hatırlatır ve bu maddenin Genel Konferans'ın 43. Oturumunun gündemine dâhil edilmesine karar verir.

Madde 5.2 41 C/ Karar 74'ün takibi ve kültür alanındaki UNESCO Sözleşmelerinden beklentiler (42 C/26)

10. Kùltür Komisyonu İkinci Toplantısında Madde 5.2'yi incelemiştir. Görüşmeler sırasında 10 Üye Devlet temsilcisi söz almıştır. Kùltür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/26 sayılı belgenin 15. paragrafında yer alan karar taslağını değiştirmeden kabul etmesini tavsiye eder. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

42 C/26 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

39 C/87 sayılı Karar, 41 C/74 sayılı Karar ve UNESCO'nun kùltür alanındaki Sözlüşmeleriyle ilgili olarak 39 C/70 sayılı belgede yer alan UNESCO yönetim organlarının yönetişimi, usulleri ve çalışma yöntemlerine ilişkin açık uçlu çalışma grubunun tavsiyelerini hatırlatarak,

Ayrıca, yönetim çalışma grubunun 96 sayılı Tavsiye Kararının, sözleşmelerin yönetim organlarını, geniş istişareler yoluyla, kendi yetki ve özelliklerini dikkate alarak, usul kurallarının uyumlaştırılması ve karar alma usullerinde tutarlılığı uygun şekilde daha fazla araştırmaya davet ettiğini hatırlatarak,

1. UNESCO'nun kùltür alanındaki sözleşmelerinin Genel Kurul tarafından usul kurallarının gözden geçirilmesi için yürütölen süreçleri not eder;

2. Genel Direktörden, Genel Konferans'ın 43. Oturumunda, UNESCO'nun kùltür alanındaki sözleşmelerinin Genel Kurul tarafından usul kurallarını gözden geçirilmesi sürecinde yürütölen çalışmalar hakkında ve bu kararın takibine ilişkin bir rapor sunması talep edilmektedir.

Madde 4.22 Uluslararası Somut Olmayan Kültürel Miras Günü (42 C/63)

11. Kùltür Komisyonu Üçüncü Toplantısında Madde 4.22'yi incelemiştir. Görüşmeler sırasında 35 Üye Devlet temsilcisi söz almıştır. Kùltür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/63 sayılı belgenin 16. paragrafında yer alan karar taslağını değiştirmeden kabul etmesini tavsiye eder. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

217 EX/43 sayılı kararı hatırlatarak,

42 C/63 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

Somut olmayan kültürel mirasın insanlık için hayati rolünü ve nesiller boyunca gelecek kuşaklar için korunması ihtiyacını kabul ederek,

Somut olmayan kültürel mirasa ilişkin kapasite geliştirme ve farkındalık yaratma faaliyetlerinin küresel zorlukların ele alınmasında ve karşılıklı anlayışın teşvik edilmesinde hayati önem taşıdığını göz önünde bulundurarak,

UNESCO'nun ve Taraf Devletlerin 2003 Sözleşmesi çerçevesinde somut olmayan kültürel mirasın korunması ve desteklenmesine yönelik taahhütlerini ve attıkları adımları takdirle not ederek,

Ayrıca 2023 yılında Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin 20. yıldönümünü kutladığına dikkat çekerek,

UNESCO'nun kültür alanındaki liderlik rolünü ve 2003 Sözleşmesi mekanizmalarının yaşayan mirasın korunması, anlaşılması ve bu konuda uluslararası iş birliğinin teşvik edilmesindeki önemini kabul ederek,

Ayrıca, uluslararası somut olmayan kültürel miras gününün ilan edilmesinin UNESCO'nun düzenli bütçesi üzerinde herhangi bir mali etkisi olmayacağını kaydederek,

1. Genel Direktörü, UNESCO tarafından kutlanan günlerden biri olarak her yıl 17 Ekim'in Uluslararası Somut Olmayan Kültürel Miras Günü ilan edilmesini sağlayacak tüm çabaları desteklemeye davet eder;
2. Her yılın 17 Ekim gününün Uluslararası Somut Olmayan Kültürel Miras Günü ilan edilmesine karar verir.

Madde 4.10 Uluslararası Kültürü Teşvik Fonu İdari Konseyi'nin Fonun kapatılmasına ilişkin kararının takibi (42 C/24)

12. Kültür Komisyonu Üçüncü Toplantısında Madde 4.10'u incelemiştir. Görüşmeler sırasında 1 Üye Devlet temsilcisi söz almıştır. Kültür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/24 belgesinin 8. paragrafında yer alan karar taslağını değiştirmeden kabul etmesini tavsiye etmektedir. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

38 C/ Karar 86, 202 EX/Karar13, 205 EX/Karar 5.I.D, 207 EX//Karar 5.I.B, 40 C//Karar 44 ve 210 EX/Karar 12'yi hatırlatarak,

42 C/24 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

Uluslararası Kültürü Teşvik Fonu (IFPC) İdari Konseyi ve UNESCO Sekreteryası tarafından IFPC'nin karşı karşıya olduğu mali ve operasyonel zorlukları ele almak ve sürdürülebilirliğini sağlamak için gösterilen çabaları takdir ederek,

1. Uluslararası Kültürü Teşvik Fonu'nun (IFPC) karşılaştığı ve Fonun faaliyetlerini yerine getirmesini engelleyen mali ve operasyonel zorlukları not eder;
2. Kurulduğu 1974 yılından bu yana Uluslararası Kültürü Teşvik Fonu'nun faaliyetlerine katkıda bulunan herkese minnettarlığını ifade eder ve UNESCO'yu dünya çapında yaratıcılığı ve sanatsal ifadeleri teşvik etme çabalarını sürdürmeye teşvik eder;

3. Uluslararası Kültürü Teşvik Fonu (IFPC) İdari Konseyi'nin Fonun ve ilgili özel hesabın kapatılması ve harcanmayan bakiyelerin Uluslararası Kültürel Çeşitlilik Fonu'na (IFCD) aktarılması yönündeki tavsiyesini onaylamaya karar verir;

4. Genel Direktörden 219. Oturumunda İcra Kurulunu 38 C/ Karar 86 ve IFPC Mali Tüzüğü'nün 11. Maddesine uygun olarak Uluslararası Kültürü Teşvik Fonu (IFPC) Özel Hesabının kapatılması konusunda bilgilendirmesini ve ayrıca IFPC'nin harcanmamış fonlarını Uluslararası Kültürel Çeşitlilik Fonuna (IFCD) aktarmasını ve Hükümetler Arası Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Komitesi 17. Oturumunda bu konuda Üye Devletleri bilgilendirmesini talep eder.

Madde 7.5 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin rapor (42 C/35 Corr.)

13. Kültür Komisyonu Üçüncü ve Dördüncü Toplantılarında Madde 7.5'i incelemiştir. Görüşmeler sırasında 33 Üye Devlet temsilcisi söz almıştır. Kültür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/35 Corr. belgesinin 9. paragrafında yer alan karar taslağını değiştirilmiş şekliyle kabul etmesini tavsiye etmektedir. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

40 C/ Karar 89 ve 216 EX/ Karar19.VI'yı hatırlatarak,

42 C/35 sayılı belge ve eklerini inceledikten sonra,

Üye Devletler tarafından Genel Konferans sırasında kabul edilen tavsiyelerin uygulanmasına ilişkin periyodik raporların sunulmasının UNESCO Anayasası'nın VIII. maddesi ve Üye Devletlere yönelik tavsiyelere ilişkin İç Tüzüğü'nün 17. maddesi ve Anayasa'nın IV. maddesinin 4. paragrafı kapsamındaki uluslararası sözleşmeler uyarınca bir yükümlülük olduğunu akılda tutarak,

2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının ve Üye Devletler tarafından uygulanmasının önemini yeniden teyit ederek,

1. 44 Üye Devletin 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin ikinci istişare kapsamında raporlarını sunduğunu not eder ve diğer Üye Devletleri de raporlarını mümkün olan en kısa sürede sunmaları yönünde kuvvetle teşvik eder;

2. Tüm Üye Devletleri, 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının tam ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasını sağlamak üzere çabalarını güçlendirmeye davet eder;

2.Fıkra Üye Devletleri, 2022 tarihli MONDIACULT Deklarasyonunda ifade edilen kültür varlıklarının yasadışı ticaretiyle mücadele taahhüdünün müzecilik sektöründe uygulanmasını teşvik etmeye ve UNESCO himayesinde yasadışı yollarla ihraç edilen mallar da dâhil olmak üzere kültür varlıklarının ait oldukları ülkelere iadesi ve geri verilmesi için açık ve kapsayıcı bir uluslararası diyaloga katkıda bulunmaya çağırır;

3. Ayrıca Üye Devletleri, özellikle mali destek sağlanması ve UNESCO Müzeler Üst Düzey Forumu'na ev sahipliği yapılması yoluyla, 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının teşvik edilmesi ve uygulanması için Genel Direktörün çabalarına mali katkıda bulunmaya ve daha fazla destek vermeye davet eder;

4. Genel Direktörden, 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin ikinci istişarenin bulgularını, özellikle de müze sektöründeki kültürel varlıkların dijitalleştirilmesi, envanterinin çıkarılması ve iadesi konularını ele almak üzere uygun takip tedbirlerini almasını ve Üye Devletlerle bu konuda üçüncü istişareyi başlatmasını talep eder;

5. Ayrıca Genel Direktörden, 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin bir sonraki raporu Genel Konferans 45. Oturumunda iletmesini talep eder ve 45. Oturumunun gündemine bu konuyla ilgili bir madde eklemeye karar verir.

Madde 7.6 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin rapor (42 C/36 Corr.)

14. Kültür Komisyonu Dördüncü Toplantısında Madde 7.6'yı incelemiştir. Görüşmeler sırasında 21 Üye Devlet temsilcisi söz almıştır. Kültür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/36 Corr. belgesinin 8. paragrafında yer alan taslak kararın değiştirilmeden kabul edilmesini tavsiye etmektedir. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

40 C/Karar 90 ve 216 EX/Karar 19.III'ü hatırlatarak,

42 C/36 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

Genel Konferans tarafından kabul edilen sözleşme ve tavsiyelerin uygulanmasına ilişkin periyodik raporların Üye Devletler tarafından sunulmasının UNESCO Anayasası'nın VIII. maddesi ve Üye Devletlere yönelik tavsiyeler ile Anayasa'nın IV. maddesinin 4. paragrafı kapsamındaki uluslararası sözleşmelere ilişkin İç Tüzüğü'nün 17. maddesi uyarınca bir yükümlülük olduğunu akılda tutarak,

2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının ve Üye Devletler tarafından uygulanmasının; özellikle 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi, Yeni

Kentsel Gündem, Gündem 2063: *The Africa We Want* ve UNESCO Dünya Kültür Politikaları ve Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı - MONDIACULT 2022 Bildirgesi bağlamında, Dünya Mirası Listesinde yer alan kentsel miras varlıklarının yanı sıra bu listede yer almayan çok sayıda kent ve yerleşim için önemini teyit ederek

1. 69 Üye Devlet ve 125 yerel yönetimin 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına yönelik üçüncü istişare kapsamında raporlarını sunduğunu not eder ve diğer Üye Devletleri de raporlarını mümkün olan en kısa sürede sunmaları için kuvvetle teşvik eder;

2. Tüm Üye Devletleri 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının tam ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasını sağlamak üzere çabalarını güçlendirmeye davet eder;

3. Ayrıca Üye Devletleri, özellikle Üye Devletler ve kentlere yönelik rehberlik, araçlar ve kapasite geliştirme materyalleri ve faaliyetleri geliştirmek ve bilgi, iyi uygulamalar ve deneyimleri tespit edip paylaşmak suretiyle, 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının tanıtılması ve uygulanması için Genel Direktörün çabalarına mali katkıda bulunmaya ve daha fazla destek vermeye davet eder;

4. Üye Devletleri, 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin üçüncü rapordaki sonuçları dikkate alarak, kentsel mirasın korunmasını kentsel kalkınma planlarına ve süreçlerine entegre etmek ve kentlerde ve yerleşimlerde sürdürülebilir kalkınma ve iklim eylemindeki rolünü güçlendirmek için adımlar atmaya teşvik eder;

5. Genel Direktörden 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin üçüncü istişarenin bulgularını ele almak üzere uygun takip eylemini gerçekleştirmesini ve Üye Devletlerle dördüncü istişareyi başlatmasını talep eder;

6. Ayrıca Genel Direktörden Genel Konferans 45. Oturumunda 2011 tarihli Tarihî Kentsel Peyzaja ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin bir sonraki raporu iletmesini talep eder ve 45. Oturumunun gündemine bu konuyla ilgili bir madde eklemeye karar verir.

Madde 7.7 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin rapor (42 C/37)

15. Kültür Komisyonu Dördüncü Toplantısında Madde 7.7'yi incelemiştir. Görüşmeler sırasında 17 Üye Devlet temsilcisi söz almıştır. Kültür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/37 sayılı belgenin 11. paragrafında yer alan karar taslağını değiştirmeden kabul etmesini tavsiye etmektedir. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

40 C/ Karar 91 ve 217 EX/ Karar 20.III'ü hatırlatarak,

42 C/37 sayılı belge ve eklerini inceledikten sonra,

Üye Devletler tarafından Genel Konferans sırasında kabul edilen tavsiyelerin uygulanmasına ilişkin periyodik raporların sunulmasının UNESCO Anayasası'nın VIII. maddesi ve Üye Devletlere yönelik tavsiyelere ilişkin İç Tüzüğün 17. maddesi ve Anayasa'nın IV. maddesinin 4. paragrafı kapsamındaki uluslararası sözleşmeler uyarınca bir yükümlülük olduğunu hatırlatarak,

1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının ve Üye Devletler tarafından uygulanmasının önemini, özellikle COVID-19 küresel salgınının ardından ve diğer hususların yanı sıra hızlandırılmış dijital dönüşüm, sanatsal özgürlüğün önündeki kalıcı engeller, acil durumlarda sanatçıların karşılaştığı artan tehlikeler, sanatçıların ulus ötesi hareketliliğine yönelik kalıcı kısıtlamalar ve kültürel mal ve hizmetlerin küresel alışverişindeki eşitsizlikle ilgili mevcut zorluklar ışığında yeniden teyit ederek,

1. 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına yönelik beşinci küresel istişare kapsamında 68 Üye Devletin raporlarını sunduğunu not eder, Üye Devletlerin bu istişareye katılımındaki artıştan duyulan memnuniyeti ifade edilirken aynı zamanda bu uygulamaya coğrafi açıdan daha dengeli bir katılımın teşvik edilmesi gerektiğini kabul eder ve diğer Üye Devletleri de raporlarını mümkün olan en kısa sürede sunmaları için kuvvetle teşvik eder;

2. Tüm Üye Devletleri, 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının tam ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasını sağlamak için çabalarını güçlendirmeye ve bir sonraki küresel istişare çerçevesinde bu kararın uygulanmasına ilişkin gerekli raporları sunmaya davet eder;

3. 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına yönelik beşinci küresel istişareden elde edilen bulgulara ilişkin rapor ve tam analitik raporda yer alan, Üye Devletler tarafından sunulan raporların detaylı analizini memnuniyetle karşılar;

4. Genel Direktörün, 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının ve 2005 tarihli Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin izlenmesinde sinerjiyi artırma ve istişare süreci boyunca Üye Devletler arasında farkındalık yaratma ve kapasite geliştirme çabalarını takdirle not eder ve bu çabaları sürdürmesini talep eder;

5. Üye Devletleri, UNESCO-Aschberg Sanatçılar ve Kültür Profesyonelleri Programını mali veya aynı katkılar yoluyla desteklemeyi düşünmeye teşvik eder, böylece Sekretaryanın dünya çapında sanatçının statüsünü teşvik etmek için hükümetlere ve sivil toplum kuruluşlarına yardımını genişletmesine izin verir;

6. Genel Direktörden, 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına yönelik beşinci istişarenin bulgularını ele almak için uygun takip eylemini gerçekleştirmesini ve Üye Devletlerin altıncı istişaresini başlatmasını talep eder;

7. Ayrıca Genel Direktörden Genel Konferans 45. Oturumunda 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının uygulanmasına dair bir sonraki raporu iletmesi talep eder ve 45. Oturumunun gündemine bu konuyla ilgili bir madde eklemeye karar verir.

Madde 4.4 Kategori 2 enstitüleri ve merkezleri - Latin Amerika'nın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Korunması Bölgesel Merkezi (Peru) (42 C/18.IV)

16. Kültür Komisyonu Dördüncü Toplantısında Madde 4.4'ü incelemiştir. Görüşmeler sırasında 22 Üye Devlet temsilcisi söz almıştır. Kültür Komisyonu, Genel Konferans'a 42 C/18.IV sayılı belgenin 4. paragrafında yer alan taslak kararın değiştirilmeden kabul edilmesini tavsiye etmektedir. Karar aşağıdaki gibidir:

Genel Konferans,

40 C/Karar 99 ve 217 EX/Karar 14.VI'yı hatırlatarak,

42 C/18.IV sayılı belgeyi inceledikten sonra,

Ayrıca UNESCO himayesindeki Kategori 2 enstitüleri ve merkezleri için Strateji'nin E.2 (iv) (b) maddesini hatırlatarak (40 C/ Karar 99),

1. Latin Amerika'nın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Korunması Bölgesel Merkezi'nin (CRESPIAL), UNESCO himayesindeki Kategori 2 enstitü ve merkezler için Strateji'nin (40 C/ Karar 99) E.2 (iv) (b) maddesine aykırı olarak, ilgili anlaşmanın imzalanması ve yürürlüğe girmesi için yeterli zaman tanımak üzere, 21 Ekim 2023 tarihinden itibaren geriye dönük olarak ve 31 Aralık 2024 tarihine kadar UNESCO himayesinde bir merkez (kategori 2) olarak belirlenmesine izin verir,

2. Peru Hükümeti ile UNESCO arasında Latin Amerika'nın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Korunması Bölgesel Merkezi (CRESPIAL) ile ilgili mevcut anlaşmanın 31 Aralık 2024 tarihine kadar uzatılmasının Yürütme Kurulu tarafından onaylanmasını (217 EX/Karar 14.VI) not eder.

17. Aşağıda belirtilen kültürle ilgili raporları inceleyen Kültür Komisyonu, Genel Konferansın bu raporları not almasını tavsiye etmektedir.

Raporlar:

1. Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ükelere İadesinin Teşviki Hükümetler Arası Komitesi'nin faaliyetleri hakkında rapor (2022-2023) (42 C/REP/20)
2. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükümetler Arası Komitesi'nin faaliyetlerine ilişkin raporu (Ocak 2018-Aralık 2019) (42 C/REP/21)
3. 1970 tarihli Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanmasına İlişkin Sözleşmenin Taraf Devletlerce Uygulanmasına İlişkin Rapor (1970) (42 C/REP/23)
4. Kültürün Geliştirilmesi Uluslararası Fonu'nun (IFPC) faaliyetleri hakkında rapor (42 C/REP/22)
5. Dünya Kültürel ve Doğal Mirasını Koruması Hükümetler Arası Komitesi'nin faaliyetlerine ilişkin raporu (2022-2023) (42 C/REP/19).

Çeviri, UNESCO 42. Genel Konferans Kùltür Komisyonu İngilizce raporunun birebir çevirisi olmamakla birlikte raporun aslına sadık kalınarak Türkçeleştirilmiştir.